
ÖSTRA OCH VÄSTRA KILA BYGDEBLAD

NUMMER 2020 : 4 ÅRGÅNG 31

sidan 11

Sidan 14

Vem var Johan Gustav Ekman?

Johan Gustaf Ekman föddes 8 januari 1857 i Mo socken, Dalsland, som den andre sonen i en syskonskara på fyra bröder. De fyra bröderna träffades dock aldrig eftersom den äldre brodern Jan Elias dog 19 dagar gammal av svaghet, ungefär ett år innan JG föddes. En yngre bror, Frans Oskar föddes i oktober 1859, men dog endast 25 dagar gammal i feber. JG växte upp med sin bror Albin som föddes 1864 och föräldrarna Johannes Ekman från Grönemossen i Ödskölt och Katrina Maja Olsdotter från Stommen i Mo.

fortsättning sidan 16

Stefans ledare

Coronapandemin har satt oss i en verklig prövning. Någonstans trodde vi väl alla att det skulle lugna ner sig efter sommaren kanske, men icke!

Nya rekommendationer från FHM kommer var och varannan dag. Positivt i dessa tider är dock att många företag har väldigt mycket att göra samt en del nya etableringar i Säffle. En stor landbaserad laxodling och nytt fjärrvärmeverk håller på att byggas. Restaurang och evenemangsmarknaden går på knäna tyvärr. Det är alltid viktigt, men i dagens läge vill jag poängtera att det är extra viktigt att handla lokalt och gynna våra egna lokala näringar.

Som vanligt påminner jag om reflexvästen på både två och fyrbenta i dessa mörka tider. Och att vi tänker på att

hålla kontakt med våra medmänniskor på de sätt vi kan nu, genom telefon, Skype och kanske brevledes.

Håll i, håll ut, håll avstånd och var försiktiga fortsättningsvis, så klarar vi det här gemensamt.

Byalaget

Vi fortsätter vårt arbete i Byalaget trots Corona. Och har återgått till Skypemöten. Vi har ju inte så mycket verksamhet av förklarliga skäl förutom det som har med bygdebladet att göra. Och det arbetet fortsätter, men utan några direkta intervjuer. Vi var även några från Byalaget som var med i ett digitalt kommunbyalagsmöte, första någonsin.

Hemsidan

Kom ihåg att besöka vår hemsida. www.kilabyalag.se Den är ganska ny och det finns en del nyttig information samt Bygdebladen från förra året 2019 finns att läsa.

Tillönskar er alla en God Jul
och Ett Gott Nytt År
Stefan Johansson

Stort Tack till våra annonsörer och skribenter
Vi i Byalaget och redaktionen för Bygdebladet vill rikta ett stort tack
till alla våra annonsörer och skribenter,
för mycket tack vare er så kan vi hålla igång vår tidning

ÖSTRA & VÄSTRA
KILABYGDDEBLAD

KILA BYALAG

Utdelas gratis till hushållen i Kila samt till kilabor som vistas på äldreboende.

Prenumeration för övriga 190:-/år
Bankgiro: 745-1750
Swish: 123 60 26 025

Ansvarigt utgivare
Stefan Johansson 070-218 23 65
E-post: boda.kullen@gmail.com

Kassör
Kenneth Almlöf 070-677 70 15
E-post: bokalmlof@gmail.com

Sekreterare
Åke Broström 070-562 25 84
E-post: bassudden@yahoo.se

Artiklar och annonsunderlag
mailas eller sänds till:
E-post: kilabygdeblad@gmail.com

Layout:
Linda Waaksma-Edens
0730261388
E-post: imjore@hotmail.com

Tryckt: Åmåls Grafiska AB

**Skall Bygdebladet fortleva behöver
vi fler som skriver i tidningen.
Vill du vara med och bidra i någon form,
hör av dig till någon av ovanstående.**

Inflyttade:

Hans och Barbro Waern
Ingersbyn Södra Dyvlanda

Födda:

Oskar Larsson Född 24/10
Föräldrar:
Emma och Markus Larsson
Sätterskog Mossen

Adventsgranen Kila Kyrka
Årets 8,5 meter höga gran är
skänkt av Hetty och Erwin
Gout och restes av Morgan
Jaresjö, Åke Broström samt
Jörgen Svensson

JLB

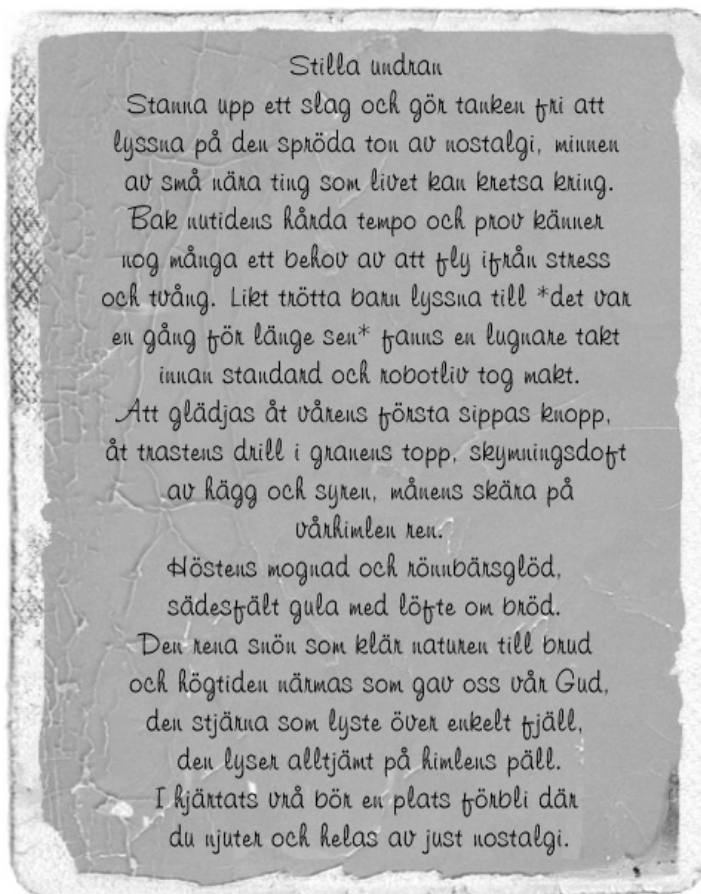
BYGGHANDEL AB

ALLT FÖR BYGGET
Byggmaterial till rätt pris.

Vi erbjuder även ritservice vid om- & tillbyggnad, kök,
nyckelservice, plåtverkstad mm

Avelsäter 4, 661 94 SÄFFLE
0533-601 50 info@jlb.se

Dikt skriven 1983 av min mormor
Margareta Strandh, bördig från
Svanskog (Stefan Johansson)

OBS!!
Sista datum för artiklar
till Kila bygdeblad 2021 del 1
är 2021-03-07

Din researrangör på hemmaplan

Vi erbjuder totallösningar för din show,
konsert, kryssning, shopping, resor mm
för såväl privatpersoner som företag.

Vi har moderna, säkra och bekväma
bussar i olika storlekar för att kunna
anpassa oss till dina behov

Välkommen!

Vi finns för alla!
Det lilla företaget med de stora möjligheterna!

NYSÄTERS / BUSS AB

0533-300 45
Info@nysatersbuss.se • www.nysatersbuss.se

Kök, inredningar, dörrar samt andra snickerier tillverkas efter dina önskemål

TF Snickeri

Thomas Felth, Smedbyn, Säffle

0533-631 27

LP:s Biodling AB

honung • vaxkakor • Lindesa bisalva • ljusvekar
samt allt till din biodling

Butiken i Torstensbyn är öppen alla vardagar
9-16

Tel: 0533-63111 • www.lpsbiodling.se
Vi finns på Facebook och Instagram!

Kila församling

I Hösten fotspår...

För många har hösten detta år inte bara varit en årstid, utan en tid med en oändligt arbetsam och tung känsla. En sådan som kanske stundtals upplevts som en enda lång väntan om ljusare tider, såsom den innerliga längtan efter en normalitetens vardag. Tiden går och vi med den. Onekligen så har höstens intåg satt sina spår. Inte endast i naturen med fallna löv som pryder markerna, utan för många en till synes ouppnåelig önskan om en coronafri värld.

När, var och hur är frågor som präglat vår sociala vardag under lång tid. När årstiderna byter plats med varandra är det något vi kan ta för givet. Likaså, var tid har sin egen plats och sitt eget rum, oavsett orons och ängslans omständigheter. Hur vi upplever och bemöter olika sociala aspekter, kan inte bara variera utan också bero på rådande situation under pandemins grepp.

Varje ny dag bådär för hoppet om en ny morgondag, en bekymmerslöshetens plats i en tid bortom all rädsla, oro och ängslan. Tryggheten hos Gud genom Jesus Kristus finns oss nära till hands i både tid och otid, även de dagar då vi kanske känner oss som mest otillräckliga.

Att finnas till hands för vår nästa har fått ett allt bredare begrepp under årets gång. Tillsammans har vi gjort skillnad, och tillsammans kan vi fortsätta att göra skillnad samtidigt som vi värnar om varandras väl och hälsotillstånd.

I motgångar såsom utmaningar; om än tankarnas orosamma resa leder oss till det oändliga rummets tysta vrå, står trons evinnerliga hopp för vårt hjärtas dörr och leder oss hem till kärlekens Gud.

Nu stundar Adventshögtiden med all sin fridfulla glans om glädjens hopp i vår Herre Jesus Kristus, vars födelse vi får tillfälle att fira om och om igen.

Anette Westermark
Församlingspräst
Kila/Gillberga

WALLS MÖBELVERKSTAD
SÄFFLE

förfrågan omklädsel skickas till
wallsmobelverkstad@gmail.com

Svenska Gärdar

Säljer och värderar gårdsegendomar över hela Sverige
Säffle 0533-104 10 • www.svenskagardar.se

Rubens Maskin AB

Krossat bergmaterial i alla förekommande grovlekar för slitlager, bärlager och underbyggnad av vägar samt singel för gjutning.

Vi levererar eller du hämtar själv vid Dyvlandakorset

Ring för prisuppgift: Sven-Erik 070-522 14 63 • Ruben 070-343 20 70

Öppet: Måndag-fredag 7.00-16.00

Fisken i Summeln

Stämman

Covid 19 påverkade även Summelns fiskestämma, som försenad hölls den 2/9 i Kila församlingshem, med representanter för tio fiskerättsinnehavare. Stämman inleddes med en tyst minut för våra trogna medarbetare Sven Jansson och Hugo Pettersson. Stipulerade val genomfördes och utan att redogöra för samtliga kan noteras att Ronny Karlsson omvaldes som ordförande.

Fisket

Under året har det varit totalt förbud att fiska gös under tiden 25/4 – 15/6, och det här lär fortsätta under kommande år. Det beslutades att fiskekortspriserna för 2021 ska vara oförändrade. Under våren ansökte vi hos länsstyrelsen om att få slå vass vid utloppen från några bäckar, och vi beviljades tillstånd att röja vass enligt ansökan, men för att skydda fågellivet fick vi inte börja förrän efter 1/9. Arbetet har blivit genomfört och vår ambition är att

få fortsätta under kommande år. I år har det varit fler båtar på sjön än tidigare år, till viss del troligen beroende på pandemin och den isolering den skapat. Men man kan också tänka att vi har ett bra och intressant fiske att erbjuda. Vi tror att det fortfarande är ganska gott om fisk, även om jag själv inte har haft så stor framgång.

Text: Åke Broström
Foto: Bengt Nordgren

Boulebana i Östensbyn

Föregående sommar hade vi en en trevlig ”bysammankomst” med mat och dryck vid badplatsen. Då kom det upp ett förslag att vi skulle bygga en boule bana, som mötesplats för gemytlig samvaro. Sådana idéer brukar ju tyvärr ofta ha kort livskraft, men inte så denna gång; kanske för att förslagsställarna var kvinnor och de såg till att driva på

sina karlar. En lördag under sommaren samlades drygt dussintal personer utrustade med diverse handredskap och nödvändiga maskiner för att gripa sig verket an. Efter några timmars arbete var banan klar, första klotet kunde kastas och matsäcken förtäras under, som det brukar heta, i gemytlig samvaro. Måste tyvärr tillstå, att jag inte

varit någon flitig spelare, en dålig kastarm har satt stopp för det. Men snart kommer nya somrar och nya möjligheter, förhoppningsvis då också utan coronavirus.

Text och bild:
Gunnar Axelsson

Vem går pilgrimsleden genom Kila?

Många av oss har nog sett markeringar för pilgrimsleden genom vår bygd. En stolpe finns vid nedfarten till kyrkan. Men finns det några pilgrims-
vandrare i vår tid?

Ja, faktiskt!

Jag har mött några, som har övernattnat i kyrkans församlingshem i Kila. De kommer kånkande med stora ryggsäckar och med gästavar. De har fått laga sig mat i köket och övernattnat i soffan en våning upp. Några pilgrimer kom under sommarmartiden, men vår senaste pilgrim kom onsdag den 4 november och gick vidare dagen därpå. Hon hette Andrea..Nuss. Jag fick uppdrag att ta emot henne och visa henne tillrätta. Hon ringde mig vid 16-tiden och jag for till kyrkan. Där satt en ensam kvinna på stentrappan och väntade. Hennes stora ryggsäck stod bredvid. Jag öppnade den stängda dörren och hälsade henne välkommen in. Hon kunde inte svenska utan vi fick prata engelska. Tur att både Martin Rhodén och Gunilla Karsten var där, och hjälpte till med pratet och Andrea blev väl

mottagen.

Hon var nog väldigt hungrig, så hon fyllde strax stekpannan med potatisbitar och kött som hon värmdde i köket. Sen satte hon sig till ro i lilla salen.och avnjöt kvällsmålet

Jag fick sen ett enkelt samtal med henne, där hon berättade, att hon var tyska och bodde i närheten av Frankfurt. Hon hade en längtan att gå en pilgrimsled i Sverige. Hade tänkt sig in i Norge, men fick inte för coronans skull. I stället började hon sin vandring uppe i Höljes i september månad. Sen har hon tagit sig ner till Glava, Gillberga och nu i Kila. Hon berättade att hon sett ett 10-tal kyrkor. Från Kila skulle hon fortsätta till Säffle och sen ner på Näset ända till Ekenäs.

När jag mötte henne hade hon redan tagit bilder av Kila kyrka, när solen lyste vackert på tornet. Hon tyckte att kyrkan hade ett underbart läge vid sjön och med en vacker kyrkogård.

Jag var nyfiken på hennes profession, Vad har du för yrke? Då berättade

hon

att hon var fotograf, och hon visade mig ett flertal bilder från Kila.

Jag frågade om jag fick skriva om henne i Kilabladet och det bejakade hon.

Innan jag sa adjö till henne och önskade henne Guds välsignelse på pilgrimsvägen, så visade jag henne den övre våningen.i församlingshemmet. och rummet där hon skulle övernattna. Nästa dag hade hon lämnat Kila och fortsatt sin pilgrimsvandring i Sverige.

När jag åkte hemåt funderade jag över vad som driver moderna människor att gå denna flerhundraåriga tradition...pilgrimsleden? Äventyr? Omväxling? Fördjupning av sin kristna tro?.Tid att omvärdera livet?

Ett är säkert: det krävs mycken kraft och möda att gå pilgrimsleden! Vägen är lång till Nidaros, om man går åt det hållet!

Text och bild:
Eric Högeryd

Andrea Nuss som logerade i Kila församlingshem

Pilgrims ledens märke vid infarten till Kila kyrka

I huvudet på en drevkarl

Varför blir man drevkarl, när man i stort sett under hela sitt vuxna liv varit totalt ointresserad av jakt? Det var inte det att det inte fanns förebilder. Som en del av den s.k. "Ekshärsslakten" fanns många tillfällen till att höra jakt-historier. Jag kan i mitt inre höra morfar säga "å då släppt je bicha(bicha=hund) och sedan fortsatte historien. Här fanns ivriga jägare som Samuel Larsson, V:a Smedbyn, Albert Larsson, V:a Takene, och min morbror Gustav Olsson, Mosserud. Det berättas att Samuel sköt sin första älg när han var 15 år; detta var på den tid då jakt inte var reglerad som idag. Att överhuvudtaget få skjuta älg var stort på den tiden, eftersom det då var ont om älg i markerna. Det som det pratades mest om var harjakt, ofta om jakt med hund.

Men som sagt något eget intresse för jakt fick jag inte, möjligen tog jag mig en tur till jaktboden tillsammans med barnen för att titta på de upphängda älgarna. Men så härom året ombildades jaktområdet och vår mark ingick i det nybildade Futtens jaktområde.

Det är ett litet område om c:a 700 hektar och med 5-7 skyttar och jag blev tillfrågad, om jag ville vara med som drevkarl. Det kunde väl vara trevligt tänkte jag, markerna var mig ganska välbekanta och jag kände också de övriga i jaktlaget. Vi blev några till som ställde upp i drevet och jag tyckte faktiskt att det var trevligt; korta drev och lite "töling" däremellan. Det var lite som en vanlig skogspromenad och som drevkarl är man också befriad från den press, som jag kan gissa att skyttarna kan känna; ansvaret för att vara alert så inte älgen smiter förbi och att se till att undvika skadskjutning. Detta är ju viktigt när man som vi bara har en tilldelning om ett vuxet djur och en kalv. Visst kan jag förstå utmaningen i att fälla bytet, det finns säkert nerlagt i våra gener sen urminnes tider, då jakten var en förutsättning för överlevnad. Men nej, drevkarl passar mig bättre. Vandra i skogen, se en och annan fågel och njuta av höstfärgerna. Mindre angenämt är att inse att man blivit gammal; att hoppa över en liten bäck är det inte tal om

längre. Nej, nu gäller att leta rätt på en plats där man kan kliva över. Intressant är också att se hur gammalt möter nytt. När vi pratar om pass så lever gamla benämningar kvar. När ställer sig vid Gunnars skjutstol, den heter så fast Gunnar Delin inte finns med oss längre. Eller Pompepasset, uppkallat efter den vita häst, som tillhörde Anne och Pelle Arvidsson och som ofta gick och betade i den hage som är ett bra pass. Det var på det passet som Kajsa Brandt i jaktlaget i år sköt en älg, hennes första älg för övrigt.

Men det nya tränger sig på, inte minst vad gäller teknik. Så fick jag lära mig att jaktlagen har tagit hjälp av digital teknik. Med hjälp av en nerladdad s. k. app kan de som deltar i jakten på en karta i sin mobiltelefon se var alla befinner sig. Jag måste erkänna att jag inte kände mig bekväm med tekniken; jag är inte bra på att hantera mobiltelefon och när man bara använder tekniken några dagar om året blir det som att börja om varje gång. Kan även berätta att appen heter "We Hunt"; en påminnelse om den internationella värld vi lever i. Men att vi skulle få internationella jägare i Futtens jaktområde tror jag inte. Men vem vet, på hemväg från ett drev träffade vi på en ung man som hyrde ett mindre hus i området. Han var från Tyskland och skulle arbeta lite från båda länderna så han, med modern teknik är sådant möjligt idag. Naturintresse hade han också, och i sin mobiltelefon visade han oss en filmsekvens från en viltkamera, det kryllade av vildsvin på filmen. De var tydligen ditlockade av trätjära som han hållt ut på marken. Kanske är han även intresserad av jakt, men i så fall får han nog söka sig till större jaktområden än Futtens; vi kom-

mer nog även i framtiden behålla det lokala perspektivet på vår jakt, fast med modern teknik. Kanske även undertecknad hinner lära sig använda "We Hunt" innan jag tar min ""Mats ur skolan."

Vem vet, kanske blir drevkarlen snart överflöd-ig och då ersatt med s.k. drönare. En bekant berättade, att drönare kan användas för att inventera barkborreskador på skog och då kanske den även kan användas för att driva älg. Jag föreställer mig att jaktlaget har tillgång till ett antal drönare. Man programmerar dem att sakta röra sig över ett område med säg 100 meters lucka. Man kan säkert utrusta den med en liten högtalare, som med jämna mellanrum utstöter ljud; eventuellt kan man använda en ljudinspelning av den i jaktlaget som har en melodisk röst, på det viset behåller man en del av den lokala prägel. Kanske kan man förfina tekniken ytterligare, så att älgen drivs mot ett utvalt pass, där man placerat den skytt i laget som står i tur att få skjuta älg. På så vis blir ju jakten mera rättvis, som det är nu kan ju en jägare delta i jakt i många år utan att någonsin få skjuta älg. Och för de jaktlag som vill tjäna pengar finns möjligheter att, mot god ekonomisk ersättning, erbjuda jakt med "skottgaranti"

Ja, dags för förnyelse, vi jagar nästan som på stenålderstiden, då man drev bytet mot en fångstgrop. Nej, moderna tider kräver moderna metoder och då kan ju drevkarlarna inte stå vägen för utvecklingen; vi är inte den första yrkesgrupp som blivit bortrationaliserad. Jag överlämnar till läsekretsen att bedöma om de ser detta som önskvärd utveckling, för egen del ser jag det som jag hade tur att få uppleva något, som förmodligen ligger nedärvt långt ner i våra gener.

text och bild:
Gunnar Axelsson
drevkarl i Futtens jaktområde.

P.S.

Dessutom kommer drönarna aldrig att klaga över att det är så fördömt med älgflugor!

D.S.

**SANNES
BYGG**

NYBYGGE
TILLBYGGE
ROT-RENOVERING

072-217 15 10
www.sannesbygg.se

SCHULLSTRÖMS BYGG

0730254525

www.schullstromsbygg.se

Vi kan förvara det mesta!
Förråd • Bilar • Båtar
Du kan även hyra Kylrum
och Boulebana Inomhus

Vallarna AB
Värmlands Nysäter
Lars-Åke på 070-641 38 87
eller vallarna@banhof.se

Kila byalag och sociala media.

I dessa tider kan man ha stor nytta av sociala media. Nu tillhör jag en grupp som har ungdomar och är vältränade och inskolade i sociala media, trodde jag. HAHA skrattar min dotter (17) ”trodde du” Nej, där finns mycket jag fortfarande kan lära mig. Facebook och Instagram funkar bra men snapchat, twitter,..... är också för mig ett steg för mycket. Då tänkte jag på alla som är äldre än mig eller personer som inte är lika motiverade eller bekväma med att använda sociala media. Dessa personer saknar mycket information eftersom inte allt går ut i tidningar eller mail.

På Facebook finns olika sidor.

T ex:

På gång i Kila har 484 följare,
Kila Socken i värmland 839 följare,
Kila östra Bygdegårdsförening 233 följare,
Kila Grannsamverkan 355 följare

Kila IF 307 följare
Von Echstedtska Gården har 1592 personer som gilla denna sidan.

Så finns det också företag med egna facebooksidor där dom ibland annonserar, några exempel är: LP biodling (2200), Sjöviks Hjortfarm(246) Öxnevål (946) Kila Sätters Gård (20)

På Instagram startade vi Kilabyalag för 3 veckor tillbaka och där finns nu redan 56 följare. Detta för att påminna att vi har en fototävling på gång (15 bilder hittills) Inte bara sociala media är i en

förändring, i dagliga livet ändras mycket till digitalt. Tänk på banken(bankID, swish) mat beställning hos ICA och COOP, försäkringar, eller facetime/Teams/Skype för att hålla kontakt med familj och vänner. Man skulle kunna lära sig underhålla med korsords pussel, släktforskning, m.m..

Finns där någon/några som vill lära sig (sociala) media på plattadator (ev hjälp med att handla) eller skulle ni vilja hjälpa till att lära andra hör av dig på mail kila-bygdeblad@gmail.com, Facebook eller ring mig Linda Waaksma 073-0261388 eller Stefan Johansson 070-2182365. Kanske kan vi få tillräckligt med anmälningar för att bilda en grupp (Corona säker) eller bjuda på enskild hjälp.

Vi vill gärna höra era tankar,
Stefan och Linda

Vårdcentralen Nysäter.

Från och med den 17 november
kan du ringa vårdcentralen Nysäter
på telefonnummer

010-838 10 10

KILA RUNT

1 november

Vi hade en våffelpromenad på Kila runt den 1 nov. Vi var 19 st som kom, varav 2 fixade elden som vi stekte våfflorna på.

Vi har även börjat med våra trevliga grill tillfällen, så man behöver inte vara med och gå utan sitta ned vid brasan och bara prata lite.

15 november

Idag gjorde vi en avstickare till Getebolsviken, promenaden gick på både grusväg skogsstig..vi såg bla detta träd fullt med lavar.. helt magiskt..sen gick vi förbi Tempelgravens hällekipa, den va intressant. Och som alltid så avslutade vi med att grilla..det är

tur vi har våra ”eldare” Hans-Erik Persson och Gunvor Olsson med så brasan är färdig när vi gjort vår promenad.

text och bilder
Birgitta Rudqvist Persson

Fototävling Kila

några deltagare

manne
foto ab
SÄFFLE

www.mannefoto.se
ronny.karlsson@mannefoto.se

Som några redan har hört men kanske inte alla vet, är att Kila har fått en ny webbsida.

www.kilabyalag.se har ett nytt och fräscht utseende men vi behöver en bildbank. Denna bildbank vill vi använda för att lägga in fina bilder från Kila. Därför organiserar vi en fototävling just för Kila.

☐ Tävla om bästa KILA-bilden, tävlingen pågår till den 31 maj 2021

☐ Juryn består av 2 personer ur byalaget och Ronny Karlsson från Manne foto Säffle

☐ Vinnaren av tävlingen får bilden som ett tavla 30x40 cm med ram med värde av 600 kr, utdelas vid midsommar 2021

☐ Döp namn på bilden med förnamnet KILA-bilden och sedan vad bilden föreställer. Exempelvis: ”KILA-bilden - Bad i Summeln”.

☐ Skicka in bilder du har tagit själv, flera bilder är tillåtna. Bilder behöver vara minst 3 megapixel

☐ Tänk på att bilden kan vara tagen när som helst på året, människor ska INTE vara igenkänningsbara och bilden ska vara tagen i Kila mellan 2016 och maj

2021

☐ Tävlingsbidrag publiceras i Kila bygdeblad.

☐ Kila byalag förbehåller sig rätten att använda tävlingsbidragen redaktionellt eller i marknadsföring.

☐ Medlemmar i Kila byalags styrelse får ej vara med i tävlingen.

☐ Bilder skickas till kilabygdeblad@gmail.com , Glöm inte att ange ditt namn, adress och telefonnummer i mejlet.

Lycka till....

Julsmaker i Sjövik

LÖRDAG OCH SÖNDAG 12-13/12
kl. 10-16 båda dagarna

Vi har nöjet att inbjuda er till att komma till oss på Sjöviks Hjortfarm för att handla inför julen.

Vi har välfyllda frysar och kan erbjuda förutom allehanda styckdetaljer och köttfärs till bästa julköttbullarna, hjortpastej, rökt hjortkött, rökt hjorthjärta, mor Edits korv (julkokkorv från gammalt recept, smakar som det gjorde förr), rökt ölkorv, etc. Eller varför inte ett presentkort på hjortprodukter att ge bort i julklapp.

Vill ni komma annan tid går det utmärkt, slå gärna en signal före till Ann-Marie, 072-561 11 54 eller Mats 070-264 50 40 så att vi är hemma. Det går även att ringa och göra en beställning så är den klar när ni vill hämta.

Vi kommer att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Här följer en enkel manual över skogsskötsel med bra resultat produktionsmässigt och ekonomiskt utbyte:

Efter mer än 50 år i skogsbrukets tjänst har jag kommit fram till att det egentligen är ganska enkelt att få fram fina skogar med god tillväxt och bra ekonomisk avkastning men då måste man följa de regler som gäller?

Man måste upprätta en skogsbruksplan över sin fastighet och strikt följa de anvisningar som ges där i åtgärdsöversikten punkt 1=snarast, 2= inom 5 år och 3= 5-10 år. Därefter lämnar man in planen för uppdatering av avverkningar och tillväxt och får en ny plan med en ny åtgärdsöversikt med förslag på röjningar, gallringar och slutavverkningar för de kommande 10 åren.

Skogsbruksplanen skall helst ligga på köksbordet eller nära där och man skall lära sig de olika avdelningarna utantill så har man full koll på sin skog?

Vi skall här välja ut en enda avdelning och följa den från slutavverkningen nu och fram till att detta sker nästa gång?

Vi väljer en god granmark på G 30 och slutavverkar den nu och räknar i exemplet på 1 ha.

Vi är enligt skogsvårdslagen skyldig att inom 2 – 3 år återbeskoga den och för markberedning, planter, plantering och lite dikning får vi en utgift på 15.000 kr per ha och har satt 2.200 granplantor/ha. När plantorna kommit upp till en höjd av 1 – 2 meter kontrollerar vi att inte uppslaget av löv konkure-

rar med plantorna och i mitt fall röjer jag bort allt löv då.

Avsett 10.000 kr per ha av slutlikviden för att ha till de två röjningar som kommer efter 5 och c:a 10 år efter planteringen.

När planthöjden efter 10 – 12 år kommit upp i en medelhöjd av 4 meter kommer den viktigaste åtgärden under hela omloppstiden. i mitt fall röjer jag åter bort allt löv och tar också bort plantor som kommit genom självsådd så när det är gjort får det inte vara kvar mer än 2.200 st. per ha. För den som vill ha kvar löv vid denna tidpunkt får det vara högst 400 per ha alltså med 5 meters avstånd och då har man tagit bort en del granplantor så sammanlagt får det inte vara mer än 2.500 per ha. Om man vid denna tidpunkt tillåter vilket ofta sker att ha 1.000 björkar kvar per ha så förskjuts 1:a gallringen 5 – 10 år och så fortsätter det sen. Men om man inte försätter sig i denna situation så kommer 1:a gallringen mellan 25 – 30 år och då har man efter gallringen 1.500 träd kvar per ha och 2:a gallringen vid 40 år då står det 1.000 granar kvar/ha och efter 3:dje och sista vid 50 år 650 träd kvar.

Nu får dessa 650 granarna stå kvar i ytterligare 15 år till 65 års åldern och då går vi dit och tittar om det är dags för slutavverkning?

Granarna är då 30 meter höga, medeldiametern i brösthöjd är då 30 cm, medelvolymer 0,88 m³sk och totalt står det 575 m³sk per ha och är granarna friska så får vi 75 % timmer av den inmätta volymen.

Vi bestämmer nu att avverka området. Skotningslängden är 550 meter och vi får avverkningen gjord för 80:- kr fub. och med dagens virkespriser blir nettot 175.000 kr/ha. sen tillkommer nettot på 3 gallringar med 30.000:- kr summa 205.000 kronor. Sen avgår 2 röjningar med 10.000 kr så totalt blir nettot 195.000 kr delat med 65 år vilket gör en medelavkastning på 3.000 :- kr ha och år under omloppstiden. Så visst går det att få en bra avkastning från skogen om man gör det som skall göras i rätt tid. Vid lägre bonitet än G 30 ökar omloppstiden undan för undan men det bör gå att få ut 2.000 :- kr per år och ha vid en omloppstid upp till 90 år?

Jordbruksdrift i all ära men här får man i bästa fall ut kanske 1.000:- /ha

Kila i december 2020
Ernst Askmar

AB JK:s Måleri
Stora Backa, Övre Träcka
Utför allt inom branchen
mail: l.takman@telia.com

070-382 83 42

Lars Takman

Kultur/natur-vandringar i Östra Kilas Bygdegårdsförenings regi

Bygdegårdsföreningen i Östra Kila har under hösten fortsatt med sina vandringar. Varje onsdag har en stadig kärna av människor samlats för att upptäcka och undersöka platser och vägar i vårt närområde. Medräknat alla som någon gång deltagit har det blivit totalt 28 olika personer.

Ändamålet med vandringarna är flera. Vi undersöker de kulturlämningar som finns inom Östra Kila och lär oss mer om vad som skett tidigare. Vi intresserar oss också för den natur som omger oss. Torpruiner har ofta tidigare års vandringar besökt, men vi spri

der kunskapen vidare och kollar hur platsen för torpet ser ut idag. Hällkistor har vi också funnit. I juli påträffade vi skogsklocka, en för området ganska sällsynt ört. Sist men inte minst är ändamålet med träffarna att vi ska lära känna människorna som bor i eller ofta besöker området och kunna umgås under trevliga former.

Tillsammans hjälps vi åt att besvara alla frågor som uppstår och det finns en stor kunskap hos deltagarna i gruppen. Alla kan inte allt, men alla kan något.

Sista gången för säsongen var den 30 september och då gick

solen ner redan klockan 18.42. Vi avslutade med en härlig grillkväll. På hemvägen orienterade vi oss med hjälp av fick- och pannlampor och en vacker fullmåne. Nästa gång solen går ner vid samma tid är i slutet av mars och då kanske vi kan komma igång igen. Det finns redan nu flera förslag och idéer om nästa säsongens vandringar. Vi uppmanar alla att ta en titt på vår hemsida www.karrholmen.se, där det finns många fina foton upplagda och dokumentation om alla vandringar.

text och bild:

Sven Gerdin och Ewa Sjögren

Öka skogens värde
Röjning & plantering utföres

Hans Eriksson
Bolet, 070-208 36 30

**MATJORD & GRUS
BARKMULL & TÄCKBARK**

**Lastväxlare
Hjullastare
Grävmaskiner**

- Säffle 070 - 665 06 91 -

**jocke@jpentreprenad.se
www@jpentreprenad.se**

Ett lönsamt medlemskap.

Nu får Mellanskogs medlemmar
i Värmland 4,6 miljoner kr i utdelning.

Bli medlem du också – ring mig!
David Axelsson, 010-482 81 94.

mellanskog.se

MELLANSKOG

Vill du få håret klippt?
Permanentat?
Färgat?

Ring mig på
0722 465 111
Så kommer jag till dig!

Kerstin Jakobsson
Buvattsröningen

Prisvärd manuell **Skogsvård**
på dina marker

Röjning, Plantering, Vindfällor
Gallring utföres med Rottne H8

**LÅNGSERUDS
SKOGSSERVICE**

Kontakta
Johan Graad
070-600 95 19

allt du behöver inom
tryck
**GRAFISK
& DESIGN**

Två Tryckare AB

Besöksadress: Nygårdsvägen 7, Åmål
Postadress: Box 307, 662 27 Åmål
order@2tryckare.se • 0532-109 79

Åmåls Grafiska AB

Besöksadress: Nygårdsvägen 7, Åmål
Postadress: Box 71, 662 22 Åmål
info@amalsgrafiska.se • 0532-126 60

grafisktcenter Grafiskt Center

Folkskollärare Ekman i Sandbol och hans släkt

fortsättning från framsidan

Efter konfirmationen 1871 uppvisade han bra betyg i läsning och hyfsat bra i kristendomskunskap, ett betyg som han sedan förbättrade. Husförhörlängden berättar om militära övningar vid Trossnäs 1878 och 1879, men inget om att han börjat studerat till folkskollärare 1875. 1878 utexaminerades han från seminariet i Karlstad. Han förblev skriven i Mo tills han flyttade till Strand, Håbol i Dalsland på sommaren 1879. Där gifte han sig 17 oktober samma år med Margareta Olsdotter f 1859 i Ärtemark och 15 november 1880 föddes dottern Signe i Håbol. I november 1881 gick flytten till Sandbol, Kila där han tillträdde som folkskollärare. Här föddes barnen Viktor (1882), Olga (1884), Anna (1887) och Gustaf (1890). Margareta avled 4 april 1894 i lungshot. 1899 gifte JG om sig med Anna Fredrika Kjerrman, född 1864 i Bresäter, Skaraborgs län. Hon hade då varit småskollärarinna i Kilas västra skolområde sedan 1887.

I Sandbol bodde Ekmans till att börja med i den lilla lärarbostaden i skolhuset.

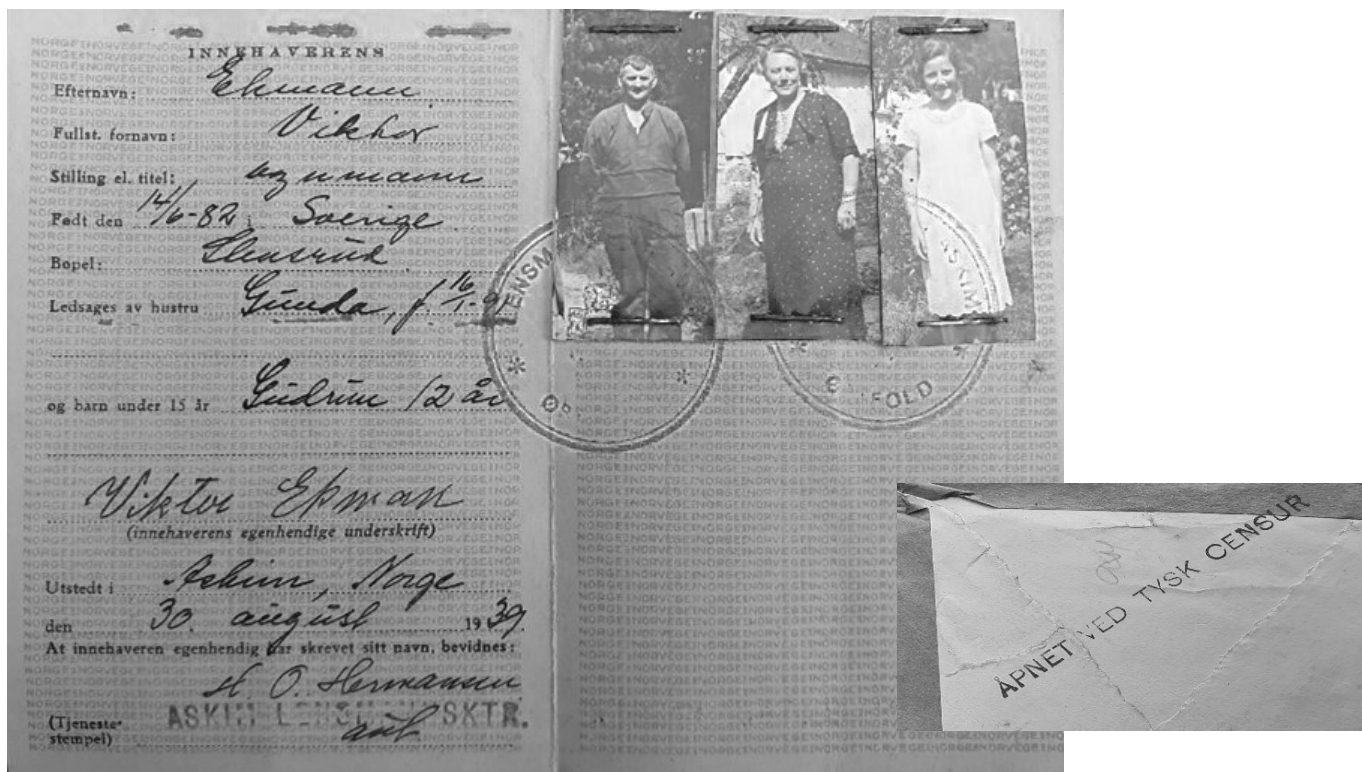
JG:s dotter Olga medverkade i skriften "Kilabygden 1933" med texten "Min Hemby" där hon berättar att "Lärarens bostad bestod av köket och 'kammarn' samt ett litet vindsrum. Köket var så kallt att det hände att kaffekokarn frös i spisen och

mjölkbunken i skåpet, oaktat det stod vid innerväggen. Jag minns en morgon, när mor skulle göra i ordning matsäcken åt far, som hade skolan i den andra roten en halv mils väg hemifrån, att mjölkbunken var bottenfrusen. När hon höll på med att med en tesked stoppa 'mjölkbitarna' i buteljen, kom en granne med en flaska nymjölkad mjölk. 'Nu är det Gud, som skickat hit Gustav' sade mor."

Skolan var på den här tiden ambulerande. JG var först lärare i folkskolan både i Sandbol och i Bolet, senare blev det bara Sandbol. JG var morfar till min morfar, Sigfrid Danielsson, som har berättat en del minnen från skoltiden. Under de delar av året då väderleken var sämre så gick JG till Bolet för att hålla folkskola där. Anna Fredrika kunde då hålla småskola i Sandbol. Under andra delar av året bytte man plats på lärare och klasser. Disciplinen och skolformen skulle nog uppfattas som hård idag, men när det drog sig fram mot helgen blev formerna lite friare och JG lät då barnen sitta och teckna. 1886 fick två av folkskollärarna 700 kr i årslön, den tredje fick 600 kr. De tre småskollärarinnorna fick tillsammans 900 kr i årslön. Till detta fick Kila statsbidrag med 1333,33 till folkskollärlönerna och 600 kr till småskollärarinnornas löner. Ekman fick 1890 också 90 kr till kofoder och 50 kr till ved. 1910 hade lönerna ökat till 1350 för JG (samt 75 kr för ved) och 680 kr till

Anna Fredrika. 1921 var han fortfarande verksam som vikarierande lärare även efter sin pension. JGs dotter Olga Ekman berättar: "Det var mycket som brast ifråga om en lärares naturaförmåner, men aldrig brast samhörighetskänslan och hjälpsamheten grannarna emellan. Tog det slut på brödet i den ena stugan, så lånade man i den andra tills man fick baka. Den första kokspisen i byn köpte min far för egna pengar på en auktion i en grannsocken. Den gjorde succés och ofta kommo grannmororna med puddingar och limpor och bådo att få grädda, ty att elda upp bakugnen var att sätta igång en stor apparat och kunde inte ske så ofta. – Tog det slut på mjölet i bingen, lånade man, till det blev kvarnfärd. När korna sinade gjorde man 'mjölkbyte' o.s.v." (Kilabygden 1933) 1912 byggdes lärarbostaden i Sandbol och där bodde Ekmans till 1923 då folkskollärare Carl Cronborg blev ny lärare i Sandbol. 1919 köpte Kila församling in ny mark i Rud för ett nytt skolhus. Enligt uppgift köpte JG den gamla skolan i Rud som stått på Stöteberget och flyttade den i delar till Sandbol där huset Granliden uppfördes på mark han köpt 1923. Huset som ligger tvärs över vägen från skolan blev Ekmans pensionärsbostad tills JG dog 1938 och Anna Fredrik 1944. Skolan i Sandbol lades ned 1940. Då det uppstod stort behov av svenska energikällor under andra världskriget såldes skolhuset och revs för att bli bränsle, i likhet med många andra hus, t ex Oxedalen i Ranglebyn. Förutom lärarsysslan ägnade sig JG åt en lång rad uppgifter i Kila. Han blev ordförande i kommunalstämman i Kila 1887 och hade uppdrag som ordförande i kom-

munallfullmäktige från när det inrättades till 1934, i kommunalnämnden (1887-1935) och i fattigvårdsstyrelsen (1887-1936). Totalt ägnade han femtio år åt de kommunala uppdragen och belönades 1921 med medaljen i guld för "nit och trohet i rikets tjänst". När det gällde kommunalval ställde kandidaterna upp under partinamn som inte är så vanliga idag. 1934 stod JG med på listan med namnet "Sparsamhet och rättvisa" som också fick flest röster. Andra listnamn det året var "För landsbygdens folk" och "Bönder och arbetarelistan". Ekman's lista kan nog betraktas som högerlistan i Kila kommun, den andra kan antas vara närmast Bondeförbundet och den sistnämnda Socialdemokraterna.

Ekman innehade en rad kommunala förtroendeuppdrag och i gömmorna har vi funnit en del kommunala handlingar som vi kunnat lämna vidare till arkiv och för forskning. En del av hans begravningstal finns bevarade, bl a för Maria Stridsberg (1926), Augusta Schullström (1927) och Otto Svensson (1934). Det finns också

ett tal bevarat som han höll vid invigningen av ålderdomshemmet i Kila 1930. Av talet framgår att han 43 år tidigare fått i uppdrag att sköta fattigvårdens angelägenheter och att den då var mycket dålig ordnad. Åldringar som inte kunde ta hand om sig själva blev utplacerade (inroterade) hos den som på auktion var minstbjudande, ersättningen från kommunen gavs i spannmål. "Att dessa stackars människor mångenstädes blev allt annat än på människovärdigt sätt behandlade är mycket troligt." konstaterar JG och menar att med det nya hemmet har man fått "ett fridhem för uttröttade vandrare på livets stig". Uppförandet av ålderdomshemmet kostade 40.000 kr. Det dåvarande ålderdomshemmet är idag sammanbyggt med församlingshemmet i Kila. Inom Summelns Sjösnäkningsförening hade JG titeln syssloman. Från odlingslånefonden gick det att låna pengar för att torrlägga sjöar och på sätt skaffa sig mer odlingsmark. 1896 beviljades ett låneunderstöd på 37.500 kr för sänkning av Summelns. För JG innebar det en del svåra uppdrag.

Ett gällde en entreprenör som misslyckats med sitt uppdrag och Ekman fick ge sig ut på resa uppåt landet för att kräva in fordringar från honom och modern som gått i borgen för honom. JG hade också uppdrag som vaccinationsföreståndare, granskningsgodeman för förmyndarräkningar, fiskeriuppsyningsman samt i fastighetstaxeringsnämnden och valnämnden.

Av JG:s barn nådde fyra barn vuxen ålder, Gustaf dog som ung. Anna bildade familj med Axel Danielsson på Hytta i Sandbol, Signe bosatte sig i Dals-Ed och tidigare nämnda Olga utbildade sig till lärare. Hon bosatte sig på Hammarö och var med i grundandet av Hammarö hembygdsförening. Sonen Viktor emigrerade 1902 till USA och bosatte sig sedan utanför Askim i Norge. Han kom dock att återvända till hembygden under dramatiska former. 9 april 1940 inledde Tyskland anfallet mot Norge och Gunnar Ekman (barnbarn till JG) antecknade i en liten almanacka:

9 april -40: Norge o Danmark besatt av Tyske tropper.

10 april: heftige kamper mellem tyske o norske trupp vid Fossum bru. Bruen ble sprengt. Vi är i kjelleren både dag o natt.

12 april: kampene fortsetter.

Kanonkulene viner over hodene på oss på Stensrud. Vi håller till i kjelleren o i skogen

13 april: vi flykter till Sverige sandbol o hyttan Mor o far, Villy, Alf, Judith, Olga, Gudrun och jag. Vi lämnar allt som vi ägde 2 kor o en kalv.

”Anteckningarna har jag fått från Gunnar Ekmans brorsdotter Gun-

vor Ekman Eriksson.”

I Sandbol kom de alltså till Anna och Axel Danielsson på Hytta som flyktingar. Här knöts starka band mellan släktingarna som fortsatte att hålla kontakten genom åren.

Några i familjen kunde så småningom återvända och ett brev finns bevarat där man skickat re-sehandlingar från det ockuperade Norge till kvarvarande släktingar. Brevet är stämplat ”ÅPNET VED TYSK CENSUR”. Gunnar Ekman arbetade under kriget hos Bro-manders i Norra Ed, och några

andra blev kvar i Sverige även efter kriget. Viktors dotter Olga bosatte sig i Mellerud och sonen Alf Ekman gifte sig med Gully Olsson från Fjäll och bosatte sig i Säffle, där han jobbade på Esso bensinmack.

Johan Gustaf Ekman var min morfars morfar och lärarbostaden i Sandbol är idag i min ägo.

text och bilder:
Henrik Olsson

Sandbol mitten av 1930-talet

Sandbol slutet av 1930-talet

Sandbols skola 1913

KOSKELA

Golv & Bygg AB

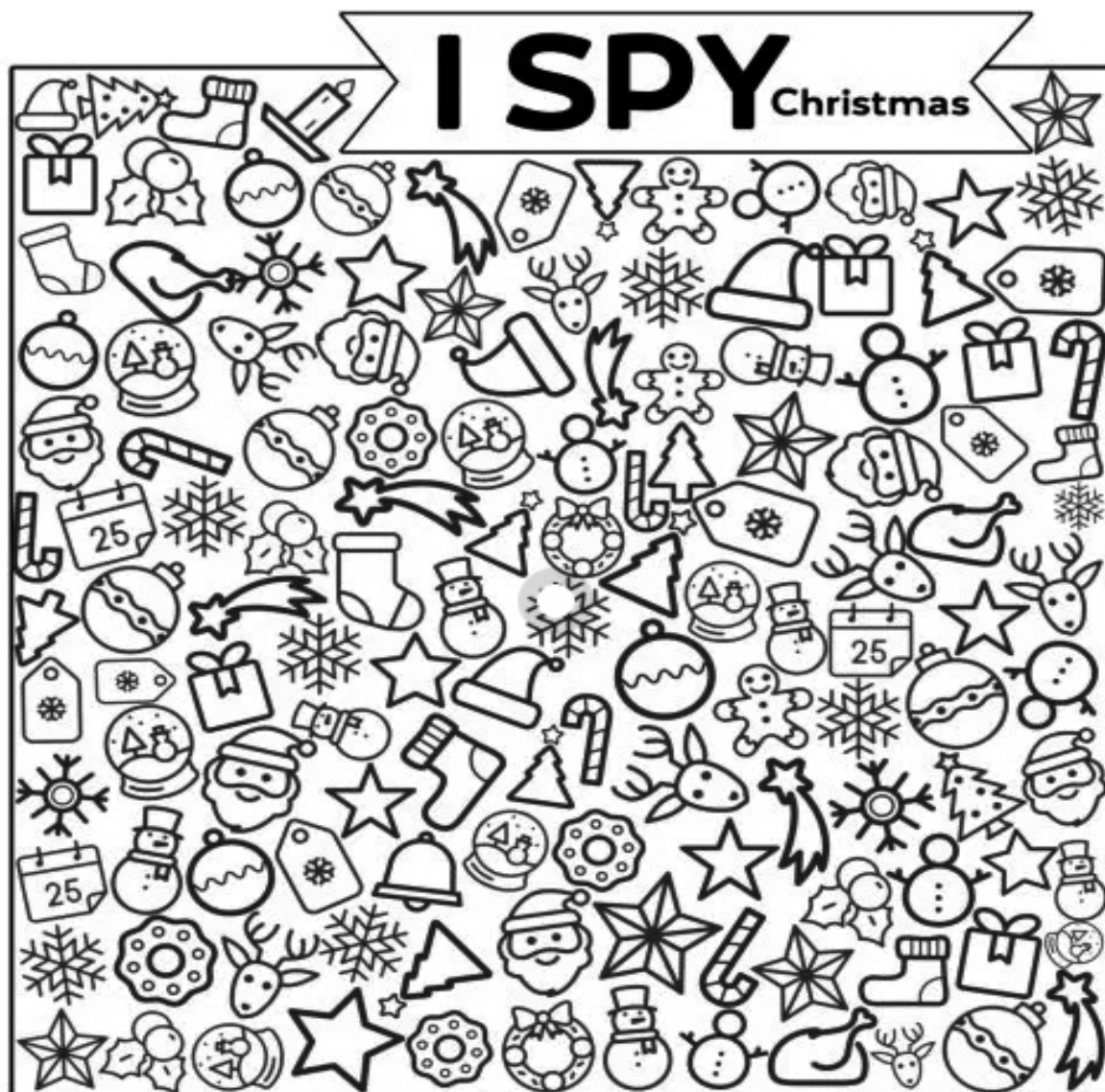
GVK-certifierad för våtrum

070 - 573 31 65

**"Ingenting är omöjligt -
det kan bara ta lite längre tid"**

Kan ni hitta alltihop, Färglagga den du hittar .

2		4		4		2		4		5		7		4		6		5	
1		6		7		1		3		6		7		4		7		4	
3		2		4		6		2		7		3		9		6		3	

**Vedanläggningar, reparationer
& försäljning**

Allt i värme, vatten & avlopp

ERLEWEINS

RÖR

070-541 77 55 • 0533-621 31

Sjöbyn Framgården, 661 94 Säffle

Öxnevåls Gård

En liten bondgård i Kila med glada djur!

- Linderödssvin • Får • Getter • Höns • Ankor • Kalkoner • Duvor • Hästar • Hundar • Katter • Kaniner • Marsvin • Bin •

Vi säljer bland annat lamm- och grislådor

Följ vår vardag på Facebook eller Instagram
sök oxneval

Hör av er till Keiko vid funderingar: 073-3793542

VVDS

DIN PARTNER I SKOGEN

www.vvds.se

MOELVEN

**VI GER DIG RÅD SOM FÅR
DIN SKOG ATT VÄXA MER**

Tommy Johansson
070-517 26 30

Joakim Karlsson
070-600 87 01